

Oponentský posudek na diplomovou práci

Zuzana Škapová: Ukázněná láska Lygie Fagundes Tellesové (2015)

(Vedoucí práce Mgr. Šárka Grauová, Ph.D.)

Práce se v pěti kapitolách, počítaje v to kratičký úvod, zabývá dílem současné brazilské spisovatelky (nar. 1923), kterou lze už dlouho považovat za žijící klasičku. Úže se při tom zaměřuje na soubor prozaických miniatur *A Disciplina do Amor* (1. vydání 1980): těžištěm je čtvrtá kapitola, zahrnující překlad čtyřicítky textů z revidovaného vydání právě tohoto díla (2010). Kapitoly, které předcházejí (s. 8–31), i po překladu následující závěr (s. 85–88) poskytují zasvěcený vhled do autorčina prozaického díla a z nejrůznějších úhlů charakterizují její tvůrčí postupy a stylové prostředky se zvláštním přihlédnutím k překládanému souboru. Diplomantka přitom staví na textech česky nevydaných i přeložených s oporou v sekundární literatuře.

Předností zde není ani tak přísně logické členění – kapitoly jsou rozsahově poněkud nevyvážené – jako vnímavost vůči zkoumanému textu, pronikavost literárně-kritické analýzy, vědomé si širšího, nadnárodního literárně-historického kontextu, bohatost výrazových prostředků a esejistická kultivovanost takřka bezchybného podání, která z předložené práce činí ucelený tvar, blížící se překladu s předmluvou či potenciálním doslovem. (Doposud nespisovné a pro mé jazykové cítění nepřijatelné užití slovesa *soustředit se* jako nedokonavého i v takto vysokém stylu – snad po vzoru *sousedit* či *souložit* – je nejen výjimkou, ale podle všeho také známkou širší generační proměny úzu, i když se tím ruší možnost vidového rozlišení, dokud se nebudeme moci *zasoustředit* nebo *usoustředit*.)

Je nepochybné, že právě písemná forma vyjádření s múzickým nábojem je diplomantčinou silnou stránkou, takže máme nepotlačitelné nutkání odpustit jí drobné prohřešky proti akademické „štábní kultuře“, jako je nesprávný bibliografický zápis v případě doprovodných studií v různých autorčiných knihách: ze seznamu použité sekundární literatury tato skutečnost nevyplyne, protože v bibliografických položkách chybí nejenom *in* před názvem knihy a stránkový rozsah studie, ale především – byť stále jedno a totéž – jméno autorky příslušných knih.

Přísná editorská kázeň by zase velela uvést kritéria výběru, jimiž se diplomantka řídila při sestavování výboru, a poměr rozsahu přeložených textů k úhrnu originálu, stejně jako původní názvy překládaných povídek/fragmentů, jejichž stránkový výměr pravidelně figuruje v poznámce pod čarou.

Za rozvedení by stálo „zacházení s dialogem“ (s. 19) ve vztahu k užívání uvozovek v originálním textu a v překladu, protože brazilský úzus se liší od českého, takže tím vzniká legitimní překladatelský problém hodný systémového řešení.

Diskutovat by se dalo i o některých konkrétních překladových řešeních včetně titulní *Ukázněné lásky*, která podle mého názoru vykazuje víc než jen infinitezimální posun vůči možné *Ukázněnosti lásky* ve smyslu dodržování řádu, nemluvě o eventualitě *Milostné kázně*.

Navzdory uvedeným dílčím výhradám však klady jednoznačně převažují, takže lze konstatovat, že předložená práce plně vyhověla parametrům diplomové práce magisterského studia. Navrhuji hodnocení výborně.

V Křižanově 25. srpna 2015

PhDr. Vlasta Dufková, Ph. D.